

AZ EGÉSZSÉGÜGYI SZAKDOLGOZÓK TOVÁBBKÉPZÉSÉNEK MINŐSÍTÉSE (MÓDSZERTANI AJÁNLÁS)

Az egészségügyi szakdolgozók számára törvényben biztosított jog, hogy szakirányú szakképzésben és továbbképzésben való részvétel. A továbbképzések feladata a megszerzett ismeretek, készségek és kompetenciák folyamatos szinten tartása és fejlesztése, a tudomány korszerű színvonalának és az egészségügyi ellátás igényeinek megfelelően. /Eü. tv. 115.§ (3)/

A továbbképzések felügyeletét az Egészségügyi Szakképzési és Továbbképzési Tanács szervezetéről és működéséről szóló 10/1998. (XII. 11.) EüM rendelet alapján az Egészségügyi Szakképzési és Továbbképzési Tanács (továbbiakban: ESZTT) látja el. Ennek albizottsága az Egészségügyi Szak- és Továbbképzési Bizottság (továbbiakban: ESZTB), amely:

- véleményezi a továbbképzési rendszerrel kapcsolatos döntéstervezeteket,
- meghatározza a továbbképzési pályázatok témaköreit,
- ellenőrzi a továbbképzések megvalósulását,
- elemzi és értékeli az egészségügyi szakdolgozók továbbképzését,
- meghatározza az egyes továbbképzések pontértékét.

A minősítés szempontjainak meghatározását – módszertani ajánlás formájában - a 28/1998. (VI. 17.) NM rendelet 5.§ (1) bekezdése az ESZTB feladatkörébe utalta.

Feladatkörében együttműködik a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamarával, a 2006. évi XCVII. törvény az egészségügyben működő kamarákról - 2.§ dc) g) k) l) pontjában előírtaknak megfelelően.

I. Jogi környezet

Az egészségügyi szakdolgozók továbbképzési rendszerét meghatározó jogszabályok:

- 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről,
- 10/1998. (XII. 11.) EüM. rendelet az Egészségügyi Szakképzési és Továbbképzési Tanács szervezetéről és működéséről,
- 28/1998. (VI. 17.) NM. rendelet az egészségügyi szakdolgozók továbbképzésének szabályairól,
- 1993. évi LXXVI. törvény a szakképzésről /10. § (1) i)/
- 2007. évi CII. törvény a szak- és felnőttképzést érintő reformprogram végrehajtásához szükséges törvények módosításáról
- 45/2007. (III. 20.) Korm. rendelet az egészségügyben dolgozók alap- és működési nyilvántartásának vezetéséről
- 18/2007. (IV. 17.) EüM rendelet az egészségügyi szakképesítéssel rendelkező személyek alap- és működési nyilvántartásáról, valamint a működési nyilvántartásban nem szereplő személyek tevékenységének engedélyezéséről
- 2006. évi XCVII. törvény az egészségügyben működő szakmai kamarákról
- 18/2009. (V. 20.) EüM rendelet az egészségügyi szakdolgozók továbbképzésének szabályairól szóló 28/1998. (VI. 17.) NM rendelet módosításáról

II. A továbbképzések minősítésének a folyamata (1. számú melléklet)

1. Az egészségügyi továbbképzés a szakmai képzés biztosításához szükséges személyi és tárgyi feltételekkel rendelkező oktatási intézményekben, illetve egészségügyi szolgáltatóknál, továbbá a miniszter által külön jogszabályban meghatározott szakmai feltételeknek megfelelő intézményekben történhet (1997. évi CLIV. tv az egészségügyről 116. § (3) bekezdés).
2. Az egyes továbbképzési típusokat a 28/1998. (VI. 17.) NM rendelet szabályozza, és ennek megfelelő kormányrendelettel – megfelelő mellékletek csatolásával - lehet a programokat

az ESZTT-hez benyújtani minősítésre. Az űrlapok az Egészségügyi Szakképző és Továbbképző Intézet (továbbiakban: ETI) honlapjáról (www.eti.hu) letölthetők, ill. az ETI Tanácsadó irodájában beszerezhetők.

3. A minősítésre beküldött továbbképzési pályázatokat az ESZTT titkársága iktatás után további ügyintézésre megküldi az ESZTB titkárságára. Az ESZTB titkársága a folyamatosan beérkező pályázatokat formailag ellenőrzi és az országos szakértői listán szereplő független szakértőkhöz értékelésre eljuttatja. Kontrollként, véletlenszerű kiválasztás elve alapján, egyes továbbképzési programokat két szakértő számára küldi meg. A szakértői vélemények összevetését a bizottság végzi. (lásd 5. pont).
4. A szakértők a programokat a III. pontban ismertetett egységes szempontrendszer alapján minősítik, és javaslatot tesznek a továbbképzési pont meghatározására.
5. A minimálisan kéthavonta ülésező, kilenctagú ESZTB, a szakértői javaslatok alapján a továbbképzéseket áttekinti, s meghatározza a program továbbképzési pontszámát. A vitás kérdésekben a bizottság elnöke dönt.
6. A továbbképzés elfogadásáról, nyilvántartási számáról és pontértékéről a pályázók írásban értesítést kapnak, s ennek alapján programjukat két évig több alkalommal is megszervezhetik.
7. A minősített továbbképzésekről az ETI információs lapjában, az ETInfo-ban és a www.eti.hu ill. www.etinet.hu honlapon valamint a MESZK által kiadott „Hivatásunk” című folyóiratban, és a www.meszk.hu oldalon tájékozódhatnak az érdeklődők.
8. A programok archiválásra, a működési nyilvántartás és az ESZTB számára feldolgozásra kerülnek.

III. A továbbképzések minősítésének szempontjai

A minősített továbbképzési formák a 28/1998. (VI.17.) NM rendelet 3. § (1) bekezdésében meghatározottak.

- 1. A legalább 40 órás, elméleti, illetve gyakorlati foglalkozások keretében egyes szakmai témaköröket feldolgozó, vizsgával záruló továbbképzésen való részvétel, az elérhető pontok száma legalább 20, legfeljebb 40 ('A' típusú továbbképzés)**

A minősítéséhez be kell nyújtani

- a „A” típusú kitöltött adatlapot, melyhez csatolni kell az alábbiakat:
- a kontaktszemély nyilatkozata
- célcsoportok jegyzéke – az adott továbbképzésre vonatkozó célcsoport(ok) megjelölésével
- a továbbképzés részletes programja – óraterv, óravázlatok (előadók szakképesítései)
- oktatási segédlet jegyzéke (jegyzet, vázlat, irodalomajánlás, egyéb)
- oktatási módszerek megnevezése, oktatási infrastruktúra
- a továbbképzés minőségbiztosítási szempontjai
- a továbbképzés főszervezőjének oktatási tapasztalatainak bemutatása (maximum 1 oldal)
- a továbbképzésen részt vettek számára kiadott igazolás minta
- a választott számonkérési forma tervezetének becsatolása: írásbeli vizsga (megoldó lap), szóbeli és gyakorlati vizsga (feladatsor)

Az értékelés főbb szempontjai;

- a témakör aktualitása,
- a program célkitűzései,
- összhang a célcsoport és a program tartalma között,
- tananyagtartalom (felépítés, nyelvezet, szakmaiság),
- részletes tematika és ütemterv megfelelősége (téma-tartalom, óraszám, módszer, segédeszközök, oktatástechnikai eszközök),
- elmélet és gyakorlat aránya a továbbképzés céljához,
- tárgyi feltételek megfelelősége, biztosíthatósága,
- személyi feltételek (végzettség, oktatói gyakorlat),
- irodalomjegyzék és megfelelősége,

- oktatási segédlet biztosítása,
- számonkérés módja és tartalom összhangja,
- a munkaformák és időarányok megfelelése a tartalomhoz,
- a továbbképzés minőségbiztosítási szempontjai.

2. Regionális, országos, helyi vagy szakmaterületi rendezvényen való részvétel (kongresszus, ankét), ahol legalább 5 előadás hangzik el, az elérhető pontok száma legalább 5, legfeljebb 10; ('B' típusú továbbképzés)

A minősítéséhez be kell nyújtani

- a „B” típusú adatlapot, melyhez csatolni kell az alábbiakat:
- a kontaktszemély nyilatkozata
- célcsoportok jegyzéke – az adott továbbképzésre vonatkozó célcsoport(ok) megjelölésével
- a rendezvény programja (időpont, előadók neve, előadások címe, visszacsatolás lehetősége)
- az előadók felkérésének, kiválasztásának módja,
- az előadásokat, poszttereket értékelő bizottság névsora (név, munkahely, beosztás)
- a továbbképzés főszervezőjének oktatási tapasztalatainak bemutatása (maximum 1 oldal)
- a rendezvényen részt vettek számára kiadott igazolás minta,
- az előadások, posztterek rövid kivonata.

Az értékelés főbb szempontjai;

- a rendezvény szintje (helyi, regionális, országos, nemzetközi),
- a célcsoport és az előadások összhangja,
- a rendezvény struktúrája,
- az előadások aktualitása, hasznosíthatósága a célcsoport vonatkozásában,
- az előadók felkérésének/kiválasztásának módja,
- a visszacsatolás, kérdések, vita lehetősége.

3. Regionális, országos, helyi vagy szakmaterület specifikus kongresszuson, ankéton, továbbképzésen tartott előadás vagy bemutatott poszter, az elérhető pontok száma legalább 10, legfeljebb 20; ('C' típusú továbbképzés)

A minősítéséhez be kell nyújtani

- a „C” típusú adatlapot, melyhez csatolni kell az alábbiakat:
- célcsoportok jegyzéke – az adott továbbképzésre vonatkozó célcsoport(ok) megjelölésével
- az előadás/poszter írott anyaga
- a szemléltetés (fólia, dia, egyéb) másolata
- a felhasznált irodalom és/vagy forrás megjelölése
- az előadásokat, poszttereket értékelő bizottság névsora (név, munkahely, beosztás)
- a továbbképzés/rendezvény programja

Az értékelés főbb szempontjai;

- az előadás, absztrakt poszter aktualitása,
- a rendezvény szintje (helyi, regionális, országos, nemzetközi),
- az előadás, poszter tartalma, szakszerűsége,
- az előadás, poszter felépítése, szerkezete, logikája,
- felhasznált irodalom és/vagy forrás megjelölése,
- az előadás stílusa, nyelvhelyessége ill. a poszter érthetősége, figyelemfelkeltő jellege,
- a szemléltetés és megfelelése.

4. Külföldi vagy hazai kiadó által megjelentetett könyv, cikk vagy pályamű (publikáció), az elérhető pontok száma legalább 15, legfeljebb 50, ('D' típusú továbbképzés)

A minősítéséhez be kell nyújtani

- a „D” típusú adatlapot, melyhez csatolni kell az alábbiakat:
- célcsoportok jegyzéke – az adott továbbképzésre vonatkozó célcsoport(ok) megjelölésével
- a publikáció egy példánya
- lektori vélemény másolata
- a felhasznált irodalom és/vagy forrás megjelölése

Az értékelés főbb szempontjai;

Könyv:

- szakszerűség,
- nyelvi, kommunikációs megfelelőség,
- egyediség, eredetiség,
- terjedelem, belső arányok összhangja,
- felhasznált irodalom és/vagy forrás megjelölése,
- kapcsolódó gyakorlati vonatkozások, példák megléte, megfelelősége,
- logikai szempontok érvényesülése a felépítésben, tartalomban; magyarázatok, leírások érthetősége, pontossága,
- vizuális kommunikációs szempontok,
- célcsoportnak történő megfelelés, stílus.

Cikk/pályamű:

- szakszerűség,
- nyelvi, kommunikációs megfelelőség,
- egyediség, eredetiség,
- terjedelem, belső arányok,
- felhasznált irodalom és/vagy forrás megjelölése,
- logikai szempontok, stílus,
- vizuális kommunikációs szempontok,
- a megjelenés helye.

5. Egyéni továbbképzés, külföldi vagy hazai szakmai tanulmányút egy adott téma tanulmányozására, az elérhető pontok száma legalább 10, legfeljebb 20; ('E' típusú továbbképzés)

A minősítéséhez be kell nyújtani

- az „E” típusú adatlapot, melyhez csatolni kell az alábbiakat:
- célcsoportok jegyzéke – az adott továbbképzésre vonatkozó célcsoport(ok) megjelölésével,
- igazolás a szakmai tanulmányút szervezőjétől a részvételről,
- a szakmai tanulmányút programja,
- rövid összefoglalás a tanulmányút tapasztalatairól (maximum 1-2 oldal: célja, a tapasztalatok leírása és továbbadásának lehetőségei, stb.)

Az értékelésének főbb szempontjai;

- a tanulmányút elérte-e kitűzött célját (teljes egészében, vagy részben, illetve a megvalósulás érdekében tett-e lépéseket),
- a tanulmányút időtartama elegendő volt-e a probléma tanulmányozására; a napi idő/programbeosztás megfelelősége,
- a tanulmányút jelentett-e szakmai hasznot a résztvevőnek, hol, és hogyan kívánja hasznosítani, munkájába beépíteni tapasztalatait,
- a tanulmányút a szakmai alapképzettségnek megfelelő volt-e,
- milyen módon, kiknek, és mikor tervezi a tanulmányút tapasztalatainak átadását,
- a szakmai összefoglaló szerkezete, felépítése, színvonala.

6. Az adott szakképesítésnek megfelelő szakmai vizsga írásbeli feladatsora legalább 75%-os eredménnyel történő megoldása, az elérhető pontszám 50. ('F' típusú továbbképzés)

A minősítéséhez be kell nyújtani

- az „F” típusú adatlapot, melyhez csatolni kell az alábbiakat:
- célcsoportok jegyzéke – az adott továbbképzésre vonatkozó célcsoport(ok) megjelölésével,
- a vizsgára felkészítő tananyag tematikája (szakmai vizsga esetén megegyezik a szakmai és vizsgáztatási követelményeivel),
- a számonkérés feladatai és megoldásai (szakmai vizsga esetén megegyezik az Egészségügyi Minisztérium által kiadott feladatokkal).

Az értékelésének főbb szempontjai;

- a számonkérés témaköreinek aránya, a szakmai követelményekhez,
- a számonkérés módszere/i,
- a feladatok száma,
- az értékelés validitása (a megoldásra szánt idő, témakörök fontossága, súlyozása, stb.),
- a felkészítés tematikájának validitása,
- a felkészítés módszere/i.

Az egészségügyi miniszter 18/2009. (V.20.) EüM rendelete alapján:

7. Az e rendelet alapján minősített és vizsgával záruló távoktatási programon történő részvétel, az elérhető pontok száma legalább 20, legfeljebb 40. ('G' típusú továbbképzés)

A minősítéséhez be kell nyújtani

- a „G” típusú kitöltött adatlapot, melyhez csatolni kell az alábbiakat:
- A kontaktszemély nyilatkozata
- Célcsoportok jegyzéke – az adott továbbképzésre vonatkozó célcsoport(ok) megjelölésével
- Tananyag struktúrája, a továbbképzés részletes programja, elérhetősége – (tutorok szakképesítései)
- Oktatási segédlet jegyzéke (jegyzet, vázlat, irodalomajánlás, egyéb)
- Távoktatás infrastrukturális feltételek bemutatása
- A továbbképzés minőségbiztosítási szempontjai
- A továbbképzés főszervezőjének továbbképzési és távoktatási tapasztalatainak bemutatása (maximum 1 oldal)
- A továbbképzésen részt vettek számára kiadott igazolás minta
- A választott számonkérés módja, lebonyolítása: (feladatsor/megoldó lap) becsatolása

Az értékelés főbb szempontjai;

- A témakör aktualitása
- A program célkitűzései
- Összhang a célcsoport és a program tartalma között
- Összhang a tartalom és a távoktatási módszer között
- Tananyagtartalom (felépítés, nyelvezet, média támogatottsága)
- Tanulási útmutató megfelelősége
- Oktatás technikai feltételek megfelelősége, biztosítotttsága
- Személyi feltételek (végzettség, tutorok oktatói gyakorlata)
- Oktatási segédletek, irodalomjegyzék és megfelelősége
- Számonkérés módja és tartalom összhangja
- A továbbképzés minőségbiztosítási szempontjai

IV. A továbbképzések támogatásának a folyamata (2. számú melléklet)

A továbbképzések támogatási eljárásának lebonyolítását, a 28/1998. (VI.17.) NM rendelet 5. § (3) bekezdése az ETI-re bízta.

1. A továbbképzések támogatása pályázati úton, az Egészségügyi Minisztérium által rendelkezésre bocsátott, elkülönített forrásból történik. A pályázatokat az ETI írja ki évenként az ESZTB-vel egyeztetett témakörökben. A pályázatok elbírálása negyedévenkénti ciklikussággal történik.
2. A pályázat szövege megjelenik, az Egészségügyi Minisztérium közlönyében (továbbiakban: Közlöny), az ETI információs lapjában, az ETI és a minisztérium honlapján.
3. Támogatásra csak minősített, a pályázati felhívásnak megfelelő „A” ill. „B” típusú továbbképzési program adható be, melyhez a pályázati csomag beszerezhető az ETI jegyzetboltjában, valamint letölthető. az ETI honlapjáról (www.eti.hu)
4. A pályázatokat az ETI főigazgatóságára kell benyújtani, a pályázati felhívásban meghatározott időpontokig. Az ETI pályázattási csoportja a programokat formailag ellenőrzi, és előkészíti bizottsági döntéséhez.
5. A független értékelő bizottság öt tagját, a szakmai szervezetek, a közép- és felsőfokú oktatási intézmények, az ESZTB és az ETI delegálja.
6. A nyertes pályázókkal az ETI támogatási szerződést köt, melyben rögzítésre kerülnek az elvárások és kötelezettségek. A támogatott továbbképzések listája az Egészségügyi Közlönyben, az ETInfo-ban olvasható és a www.eti.hu címen letölthető.
7. A továbbképzések szervezői, a programjaikat a pályázatnak és a szerződésnek megfelelően lebonyolítják, s a zárást követően szakmai és gazdasági jelentés készítenek.
8. Az írásbeli jelentés (szakmai és gazdasági) elfogadása után kerülhet sor a támogatás folyósítására.
9. A támogatott programok archiválásra és feldolgozásra kerülnek.

V. A továbbképzések támogatásának szempontjai

Az ETI által a 28/1998. (VI.17.) NM rendelet 7. § (1) bekezdése alapján a összehívott bizottság, elsőként a támogatás szempontjait és azok prioritásait határozza meg, majd áttekinti az előre meghatározott szempontok alapján a benyújtott pályázatokat.

Az értékelés főbb szempontjai:

1. A továbbképzési program
 - megfelel-e a pályázati kiírás szempontjainak
 - továbbképzési pontértéke
 - a célcsoport köre
 - a területi elhelyezkedése
 - költségvetése (saját forrás - támogatási igény)
 - a támogatási igénye, egy főre jutó összege
 - korábbi támogatottsága.
2. A továbbképzés szervező korábbi továbbképzéseinek minősége, sikeressége.
3. Egy pályázati ciklusban, egy továbbképzés szervező által benyújtott pályázatok közül, csak három program támogatható.

VI. A továbbképzések minőségbiztosítási szempontjai

A továbbképzések minősítési és támogatási eljárási folyamata, az **ISO 9001:2000 szabvány szerint tanúsított**. Egyaránt rendelkezik folyamatba épített és kimeneti szabályozási elemekkel:

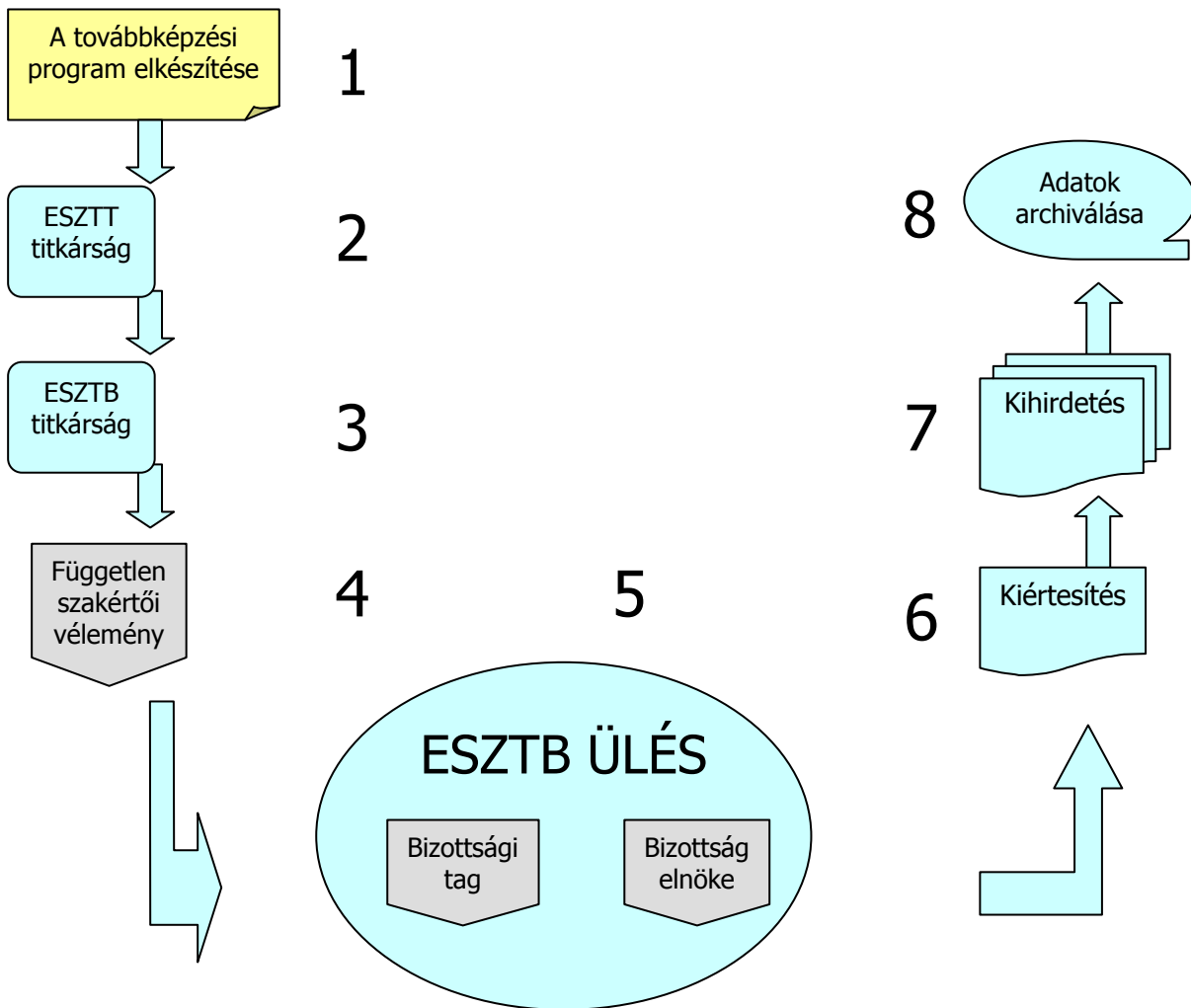
- A pályázatok szabványos formanyomtatványon kerülnek benyújtásra.
- A továbbképzések egységes értékelési szempontok alapján kerülnek minősítésre.
- Az ESZTB tevékenysége, működési szabályzatban rögzített.
- A továbbképzésekről a továbbképzés szervezők jelentést készítenek.
- Az ESZTB a minősített továbbképzéseket külső szakértők bevonásával szűrőpróbaszerűen ellenőrzi.
- A támogatott továbbképzések 10%-át az ESZTB, az ETI és a MESZK munkatársai látogatások során személyesen, a megvalósítás helyszínén is ellenőrzik.
- A továbbképzések tapasztalatait az ESZTB folyamatosan értékeli, melynek eredményeiről az ESZTT-nek évenként beszámol.

A továbbképzések szervezése és lebonyolítása az Egészségügyi törvény szellemében, a szakmapolitikai prioritásoknak megfelelően történik.

Budapest, 2009. július

**Egészségügyi Szak-
és Továbbképzési Bizottság**

A TOVÁBBKÉPZÉSEK MINŐSÍTÉSÉNEK FOLYAMATA



A TOVÁBBKÉPZÉSEK TÁMOGATÁSÁNAK FOLYAMATA

